

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

§. VI. Vtrum possit aliquid accipi pro loco sepulturae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

hoc tamen limitatur, quando ma-
litia suppleret etate, quia tunc etiā
impuberes sepulturam sibi elige-
re possunt *Bart. in l. qui in potesta-*
te n. 3. vers. in vno tamen c. usu, &
in l. si filiusfam. post n. 2. ff. de testā.
Lauror. d. cap. 21. n. 109.

S. V.

Quantum distare debeant sepultura
ab Altaribus.

48 **I**ta sepulturae debent esse remo-
tae ab Altaribus, vt Sacerdos,
qui Missam celebrat, supra defun-
ctorum cadauera pedibus non co-
gatur insistere *capit. praeipiendum*
13. q. 2. cap. non oportet de consecrat.
dist. 1. Ricc. in collect. decis. 3838. p. 8.
Lauror. var. elucubr. to. 1. tit. 2. cap.
8. n. 14. vbi refert, quod in actis
ecclesiae mediolanensis decretum
fuit, vt sepulchrorum ostium lon-
gè absit ab Altaris scabellis ligneis,
vel bradella cubitis ad minus tri-
buis, sepulchra verò ipsa ad sca-
bellum ligneum non pertingant.

Quare nemo sepeliendus est pro-
pe altare, seu sub bradellis: & si re-
periantur sepulturae iam constru-
ctae, nō debet super illo Altare ce-
lebrari, sed debet interdici, donec
49 corpora aliò transferantur, vt re-
soluit *Sac. Cong. testibus Lauror. &*
Ricc. locis cit. vbi etiam dicunt, quod
non sunt consecranda altaria, sub
quibus sepulta sunt corpora mor-
tuorum, nisi illis remotis.

S. VI.
Vtrum possit aliquid accipi pro loco
sepulturae.

50 **A**lij negant, ita *S. Tho. 2. 2. q.*
100. ar. 4. ad 3. Sylu. in ver. se-
pultura n. 2. fuso. de v. sit. lib. 1. c. 25.
n. 10. & alij, quos refert & sequitur
Genuens. in Prax. Archiep. capit. 33.
n. 20. quia quando locus est pro se-
pelendis fidelium corporibus de-
putatus auctoritate Episcopi, tunc
dicitur esse quid spirituale, vel spi-
ritualitati annexum cap. ad hanc de
Relig. dom. glos. comm. recepta in c.
in ecclesiastico 13. q. 2. Lauror. var.
elucubr. tom. 1. tit. 2. cap. 10. num. 27.
quamuis in eo loco nullus sepul-
tus sit glos. in cap. abolenda de se-
pult. & ideo vendi non potest, nec
aliquid recipi absque Simonia d.
cap. in ecclesiastico. non obstante
qualibet consuetudine c. abolenda
de sepult. cap. non satis & cap. cum
in ecclesia de Simon. nisi sponte de-
tar cap. praeipiendum 13. q. 2. c. di-
lectus 2. de Simon. Sylu. in ver.
sepultura n. 2.

Ex quo infert *Abb. in cap. abolē-*
da n. 5. de sepult. quod non potest
licite vendi vas lapideum, seu li-
gneū aptum ad capiendum cor-
pus defuncti, si est deputatum
ad hunc usum auctoritate Episco-
pi, quia tunc est religiosum.

51 Alij tamen Doctores putant, posse aliquid recipi pro sepultura ratione situs, vel melioris, aut dignioris loci; & idem dicunt de Capella, tunc enim non venditur sepultura, seu Capella, sed dignior locus in ecclesia; locus autem ratione materiæ videtur pretio æstimabilis *Gratian. discept. 2. 10. n. 11. Lauer. d. tit. 2. c. 10. nu. 15. & seq. vbi alios referunt, quibus adde Layman. in Theol. mor. lib. 4. tract. 10. c. vlt. S. 4. n. 37. in fin. vbi dicit, quod si quis certum locum ecclesiæ, vel cæmeterij sibi, suæq. familiæ tamquam proprium vendicare velit, non videtur esse prohibitum pro tali iure aliquid exigere, quia talis obligatio incumbens Clericis, quod alium in eo loco sepelire nõ possint, videtur esse pretio æstimabilis.*

Ex quo infert Riccius in *Prax. for. eccles. p. 1. resol. 572.* quod potest etiam aliquid exigi ab hæredibus defuncti, qui ad aliam ecclesiam cadauer cupiunt transportare, quia cum id ab hæredibus petatur ad finem consequendi honorabiliore locum in alia ecclesia, potest ille honor pretio æstimari.

Quod præsertim haberet locum in ijs locis, vbi adest talis consuetudo, vt aliquid pro sepultura, seu Capella recipiatur *Lauer. & Layman. locis cit. Bonac. de Simon. disp. 1. q. 6. §. 6. nu. 2. idẽ in hoc casu dicit Sylu. in ver. sepultura d. n. 2. glos. in d. cap. abolẽda ver. exigere de sepult. quam esse commun. receptam d. Gabr. conf. 190. in princ. vol. 2. vbi etiã dicit, quod Romæ viget consuetudo, vt sine pacto aliquid detur pro loco.*

52 Neq. requiritur aliqua solemnitas in concedendo vsu sepulturæ, seu capellæ, quia hæc non dicitur alienatio, sed concessio ad vsum, ad quem res fuit fabricata *Quærant. in ver. alienatio rer. eccl. n. 29.*

53 Quare licet de iure nihil recipi possit pro sepultura, aut Capella, vt expressè cauetur in *d. c. non satis, & cap. cum in ecclesie de Simon.* in quibus terminis loquuntur omnes Doctores primæ sententię, vt obseruat *Gratian. d. discept. 2. 10. n. 28.* vbi tamen adest huiusmodi consuetudo aliquid recipiendi ratione situs, vel dignioris loci, tuta conscientia seruari potest *per tex. in cap. ad apostolicam de Simon. per quem tex. derogatur d. cap. non satis, & cap. cum in ecclesie:* ea enim quæ ab antiquo ecclesiæ, & ministris, quamuis eleemosinæ titulo,

54 tribui consueuerunt, omninõ debentur, etiam de iure ciuili, nec debent vllõ modo impediri. *l. priuilegia C. de sacros. eccles.* Vnde si ciuitas dare consueuit ecclesiæ aliquam eleemosinam, non possit hoc per statutum immutari: eleemosinæ enim debita, seu consuetæ debent dari perpetuõ *Bart. in d. l. priuilegia n. 3. quem sequuntur moderni communiter.* & idẽ licet Clerici non possint aliquid petere pro ministrandis Sacramentis, tamen si laici aliquid ex consuetudine laudabili soluere soliti sint, possunt compelli ad illius obseruantiam ministratis prius sacramentis, vt in *d. c. ad Apostolicam Abb. in cap. abolẽda n. 7. de sepult.* immõ hæc, & alia consuetæ dari pro actibus spiritualibus iam præstitis, li-

Q. citè

eite possunt accipi, antequam pre-
 stentur, & etiam interdum peti ad
 impediendas contentiones, & mo-
 lestias, quæ alioqui probabiliter
 putantur futuræ *Nau. in Manual.*
cap. 23. n. 106. Vulp. in Prax. Iudic.
for. eccles. cap. 14. n. 6. vbi dicit, quod
peti potest pignus, vel fideiussor,
 quando experientia visum esset,
 quod ex post facto talis merces nõ
 possit exigi, vel cum difficultate.
 56 Vbi verò non cadit considera-
 tio maioris honoris ratione di-
 gnioris loci, vt pro sepultura in
 Cemeterio, & loco communi, ni-
 hil profus recipere licet, vt *deci-*
sum refert Lanor. d. tit. 2. capit. 10.
numero 16.
 57 In dubio autem præsumitur, ta-
 lem consuetudinem inductã cau-
 sa auaritiæ, vel cupiditatis, quan-
 do enim agitur de solutione tem-
 porali faciendâ Clericis, in dubio
 contra eos est indicandum, nõ no-
 tentur auaritia *Abb. in cap. 1. nu. 6.*
de Decim. & alij apud Ricc. in Prax.
for. eccles. par. 1. ref. 376. & ideò quã-
 do dubitaretur de huiusmodi cõ-
 suetudine, quatuor conditiones
 probari debent: prima quod gra-
 tis, & sponte Parochiani soluerint
 nulla cogente necessitate, & nulla
 præcedente passione, alias initium
 fuisse Simoniacam: secunda quod
 prius administrata fuerint spiritua-
 lia, quam datum aliquid tempo-
 rale, quia alias censeret facta.
 solutio pro redimenda vexatione:
 tertia quod id, quod soluitur, fue-
 rit taxatum arbitrio Parochiano-
 rum, nõ clericorum, vt exclu-
 datur õnis suspicio cupiditatis, &
 Simoniacæ: quarta quod totus popu-

lus vel maior pars perseuerauerit
 inseruãda huiusmodi consuetudi-
 ne, ita *Ricc. in Prax. for. eccles. p. 1.*
ref. 376. Vulp. vbi supra n. 2. & seq.
Gratian. d. discept. 210. num. 29. vbi
alios refert, & censuit Sac. Congreg.
apud finnar. decis. 145. p. 4. Diuers.
 Addit *Vulp. loco cit. n. 5.* quod cum
 cõsuetudo sit quid facti, debet pro-
 bari, quod sit legitime præscripta
 spatio videlicet 10. annorum. Qua-
 re non sufficit probare, se esse in
 perceptione recipiendi, nisi hæc
 etiam probentur requisita, cum
 hoc possessorium habeat admix-
 tam causam proprietatis *Gratian.*
loco cit. vbi etiam dicit, quod hæc
cognitio ad iudicem ecclesiasticum
tantummodo spectat.

58 Quæ verò diximus de Capellis,
 seu Altaribus, intellige, quando
 solum ad ornatum ecclesiæ: con-
 struuntur: se cus enim dicendum,
 esset de ecclesijs, & Capellis, quæ
 edificatur, seu construuntur, vt
 ibi Missarum sacrificia, & alia di-
 uinã officia celebrentur: tunc enim
 erigi sine dote non debent *cap.*
nemo ecclesiam de consecr. dist. 1. Ge-
nuens. in Prax. Archiep. cap. 91. n. 1.
Piasec. in Prax. Episc. par. 1. cap. 5. n.
2. Sylu. in ver. consecratio 2. nu. 1. in
 hoc enim casu cessat suspicio auar-
 itis, & Simoniacæ, cum dõs assigne-
 tur pro ipsius ecclesiæ seu Capel-
 læ conseruatione, vt inde necessa-
 ria tam ecclesiæ, seu Capellæ, quã
 Sacerdotibus, & Clericis submini-
 strentur, vt *in d. cap. nemo dignus*
est enim operarius mercede sua.
cap. 1. de sepult.

Addit *Dec. in cap. quanto n. 56.*
 & 57. *de Iudic. Genuens. in Prax.*
 Ar

Archiep. cap. 33. num. 27. quod si Prelatus alicui sepulturam concessit in aliquo sepulchro ecclesie, vel Cœmeterij, non potest alteri facultatem concedere mortuum inferendi in tali sepulchro illo inuito, nisi ex magna causa.

§. VII.

An, & quando possint defunctorum cadauera exhumari.

59 **I**N duobus casibus exhumari posse cadauera dicit Alberic. in l. offa ff. de Relig. & sumpt. fun. primò si ossa excommunicatorum, vel hæreticorum, qui in articulo mortis ecclesie reconciliati non fuerint, sepulta sint in ecclesia, vel cœmeterio: tunc enim si discerni possint ab aliorum corporibus, debent exhumari, & ab ecclesia proijci cap. sacris de sepul. aliter locus sacer remanet violatus, & pollutus cap. consuluiſti de Consecr. eccles. vel alt. Alter. de Censur. to. 1. disp. 10. lib. 1. c. 6. vers. Immo ut in eodem Nau. in man. c. 27. num. 257. vers. tertius casus est. nec tantum exhumanda sunt, sed ecclesia, vel cœmeterium, in quo excommunicatorum corpora sepeliri contingit, debent etiam eo casu reconciliari, ut in d. cap. consuluiſti, & antè reconciliatiōnem fideles non possunt ibi sepeliri, nec diuina officia celebrari cap. vn. de consecr. eccles. in 6. c. fin. ex. eod. tit. Sylu. in ver. consecratio 2. q. 9. Alter. de Censur. to. 1. disp. 10. lib. 1. cap. 6. vers. addit.

60 Sed hæc intellige de excommu-

nicatis denunciatis, aut notorijs Clericorum percussoribus iuxta extrau. Ad euitanda Nau. in man. cap. 27. num. 35. & 36. Bonacin. de de Censur. in part. disp. 2. q. 2. pun. 30. num. 4. contra Alter. d. to. 1. disp. 5. lib. 1. cap. 5. in fin. & alios.

61 Horum autem cadauera exhumari non debent sine licentia. Episcopi l. offa ff. de Relig. & sumpt. fun. Decian. in Tract. crimin. to. 2. lib. 6. cap. 44. num. 11. in fin. Rip. in Tract. de Pest. tit. de remed. preseruat. cap. 4. num. 144.

62 Si verò in articulo mortis excommunicati absoluantur etiam à simplici sacerdote, tunc in Ecclesia sepeliuntur: tenentur tamen heredes, & propinqui, ad quos ipsorum bona peruenerunt pro eisdem satisfacere cap. fin. de Sepul.

63 Secundo quando quis sepeliuit Parochianum alienum, aut eum, qui in alia ecclesia sibi elegit sepulturam, tunc enim non solum corpus restituitur, si ab alijs discerni possit iuxta. cit. cap. sacris, sed etiam ea omnia, quæ ratione ipsius fuerunt acquisita cap. ex parte, & cap. cum liberu, ubi Abb. & Petr. de Anchar. de sepult. Sylu. in ver. sepultura nu. 11. Ricc. in Prax. for. eccles. par. 4. ref. 294. nisi amicabiliter inter se Parochi conueniant cap. ex parte 1. eod. tit. de sepult. Lauon. to. 1. tit. 2. cap. 9. n. 121.

64 Obserua tamen, quod ecclesia agens pro cadauere violenter substracto non solum de æquitate, sed etiã de rigore iuris debet probare titulum Petr. de Anchar. in d. capitulo cum liberum num. 3. nec